

III. Det foreliggende lovforslag

Hovedsigtet med dette lovforslag er at skabe et ajourført og moderniseret samlet retsgrundlag for arbejdsmarkedsuddannelserne.

Først og fremmest er der behov for en samling af regelgrundlaget for de forskellige uddannelsesaktiviteter i en fælles lov og for en lovfæstelse af de uddannelsesprogrammer, herunder ikke mindst efteruddannelsen af faglærte m.v., der hidtil alene har haft hjemmel i de årlige finanslove.

Endvidere er der behov for en ajourføring i overensstemmelse med den udvikling, der har fundet sted, herunder for sådanne supplerende nydannelser, der uden at bryde med hidtidige grundlæggende principper for arbejdsmarkedsuddannelsessystemet kan sikre, at det kan bevare og styrke sin fleksibilitet og åbenhed over for nye behov og dermed sin centrale placering i den samlede arbejdsmarkedspolitik. En fortsat styrkelse af dette uddannelsessystem, er som nævnt i indledningen af væsentlig betydning. En række faktorer – styrkelsen af betalingsbalanceerhvervene sammenholdt med afdæmpningen af væksten i den offentlige sektor, den teknologiske udvikling samt det forhold, at nytilgangen til arbejdsmarkedet fremover vil blive reduceret væsentligt som følge af faldet i ungdomsårgangenes størrelse – vil medføre, at kravene til de efter- og videreuddannelses tilbud, der skal sikre en tilpasning af arbejdsstyrkens kvalifikationer til virksomhedernes behov, vil blive øget kraftigt.

Lovforslaget er udformet som en rammelov, der fastslår uddannelsernes formål og fastlægger principperne for deltagerkredsen, uddannelsernes indhold og tilvejebringelse samt for styringen, for ydelsen af statslån og statstilskud, og for den godtgørelse, der skal kunne ydes til deltagerne i de kompetencegivende hovedprogrammer, mens det er foreslået overladt til arbejdsministeren i samarbejde med arbejdsmarkedets parter nærmere at udmønte og konkretisere de enkelte regelsæt i bekendtgørelser.

Denne konstruktion, der er en videreførelse af opbygningen i loven om erhvervsmæssig uddannelse af specialarbejdere m.fl. og omskoling, skønnes nødvendig indenfor et uddannelsesområde, der omfatter mange, forskelligartede uddannelses tilbud, og som skal indeholde en meget høj grad af fleksibilitet, således at uddannelsessystemet til staidighed kan opfylde de skiftende behov på arbejdsmarkedet.

Med henblik på en koordinering af arbejdsformidlingssystemets overvågning af arbejdsmarkedet

og arbejdsmarkedsuddannelsernes uddannelsesplanlægning er det med lovforslaget forudsat, at det hidtidige samarbejde mellem arbejdsformidlingssystemet og arbejdsmarkedsuddannelserne såvel centralt som regionalt videreføres og udbygges.

På en meget lang række af de områder, hvor der skal fastsættes nærmere regler, er det pålagt arbejdsministeren i forbindelse med fastsættelsen at inddrage det fælles uddannelsesråd eller de særlige uddannelsesudvalg for hvert af de to hovedprogrammer, jfr. nedenfor, ligesom fastsættelsen af de nærmere regler om statslån og statstilskud skal ske efter indhentet udtalelse fra uddannelsesrådet.

Arbejdsministeren har givet tilsagn om, at udarbejdelsen af de bekendtgørelser, som det af hensyn til uddannelsessystemets funktion vil være nødvendigt at udstede allerede i forbindelse med lovens foreslåede ikrafttræden, og som derfor skal udarbejdes inden det nye råd og udvalgene er nedsat, vil ske i samarbejde med LO og Dansk Arbejdsgiverforening.

IV. De væsentligste ændringer i lovforslaget i forhold til det gældende retsgrundlag

A. Ny struktur for de centrale råd og udvalg

Der findes i dag 4 centrale råd og udvalg inden for arbejdsmarkedsuddannelserne: uddannelsesrådet for specialarbejdere, arbejdsministeriets efteruddannelsesudvalg for faglærte m.v., omskolingsudvalget og det rådgivende kontaktudvalg for EI-aktiviteterne.

Uddannelsesrådet for specialarbejdere, der består af en af dronningen udnævnt formand, 8 medlemmer udpeget af Dansk Arbejdsgiverforening, 8 medlemmer udpeget af Landsorganisationen i Danmark samt som tilforordnede 2 repræsentanter for undervisningsministeriet, 1 repræsentant for forsvarsministeriet, 1 repræsentant for arbejdsministeriet samt arbejdsdirektøren, har til opgave at tilvejebringe og ajourføre de uddannelsesforanstaltninger for specialarbejdere, som til enhver tid svarer til den tekniske udvikling og forholdene på arbejdsmarkedet.

Rådet skal herunder bl.a. godkende de uddannelsesprogrammer og undervisningsplaner, som udarbejdes af brancheudvalgene. Herudover har rådet på en række områder indstillingsret til arbejdsministeren, herunder vedrørende ydelse af statslån til etableringsudgifter på de selvejende specialarbejderskoler og vedrørende ydelse af driftstilskud til godkendte uddannelsesforanstaltninger samt tilskud til udstyrsanskaffelser. Rådet